



## Tombes de la Terra de l'Espinalt

Navàs

### Ubicació

|                     |                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Comarca:</b>     | Bages                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Lloc/Adreça:</b> | Sector nord-est del terme municipal. Parròquia de Sant Cugat del Racó.                                                                                                                                                                                      |
| <b>Emplaçament</b>  | Ctra de Viver (BV-4235) al km 3,3 camí direcció sud i seguir les indicacions cap a ca l'Estruch. Poc abans d'arribar a aquesta masia camí direcció NW (indicat amb rètol: Pla de Sant Pere) uns 400 m fins les ruïnes de St Pere, i 300 m SW camp a través. |
| <b>Alçada:</b>      | 473                                                                                                                                                                                                                                                         |

### Coordenades:

|                      |          |
|----------------------|----------|
| <b>Latitud:</b>      | 41.91281 |
| <b>Longitud:</b>     | 1.82776  |
| <b>UTM Est (X):</b>  | 402785   |
| <b>UTM Nord (Y):</b> | 4640760  |

### Classificació

|                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Número de fitxa</b>         | 08141 - 351                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Àmbit:</b>                  | Patrimoni immoble                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Tipologia</b>               | Jaciment arqueològic                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Estil / època:</b>          | Medieval                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Segle</b>                   | IX-X                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Estat de conservació</b>    | Regular                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Notes de conservació:</b>   | Tombes erosionades i escapçades                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Protecció</b>               | Legal                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Tipus de protecció:</b>     | BCIL                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Observacions protecció:</b> | BCIL, núm. registre: 13958-I<br>Pla Especial Urbanístic de Protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages), 2018, amb el núm. 13.BARP (Pla de Sant Pere). Nivell 1. Integral.<br>Aquestes tombes s'inclouen en la descripció del jaciment del Pla de Sant Pere i, per tant, cal entendre que gaudeixen d'aquesta protecció. |
| <b>Data aprovació:</b>         | dc., 20/02/2019 - 12:00                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|                                         |                         |
|-----------------------------------------|-------------------------|
| <b>Número inventari</b>                 | CCAA 1557, 20495, 16877 |
| <b>Generalitat i altres inventaris</b>  |                         |
| <b>Accés</b>                            | Difícil                 |
| <b>Ús actual:</b>                       | Sense ús                |
| <b>Titularitat</b>                      | Privada                 |
| <b>Titular:</b>                         | 08140A007000180000IP    |
| <b>Fitxes associades:</b>               |                         |
| <a href="#"><u>Pla de Sant Pere</u></a> |                         |
| <b>Autoria de la fitxa</b>              | Jordi Piñero Subirana   |
| <b>Data de registre de la fitxa:</b>    | dc., 30/06/2021 - 13:39 |

## Descripció

Conjunt de tres tombes excavades a la roca d'època medieval, emplaçades entre les terres del Soler i de l'Espinalt. Concretament, es troben a l'extrem d'un camp, uns 300 m al sud-oest de les ruïnes de Sant Pere de l'Alou. En aquest indret la roca forma una petita cinglera i, a la superfície superior, ha estat foradada deixant tres cavitats anàlogues, molt fondes. Els peus i les capçaleres de les tombes queden obertes i, per tant, semblen escapçades per ambdós costats. Més o menys corresponen al tipus anomenat C; és a dir, de forma ovoïdal, i estan orientades en l'eix nord-sud, de manera que queden alineades amb el perfil de la roca.

Les seves mesures són: 171 cm de llarg, 39 cm d'ample i 35 cm de fondo, la primera; 185 cm, 55 cm i 41 cm, la segona; i 182 cm, 40 cm i 46 cm, la tercera.

## Observacions:

Al Pla de Sant Pere hi ha localitzat un destacat jaciment d'època ibèrica i romana i també les ruïnes de l'església de Sant Pere de l'Alou, així com altres tombes diverses que es troben ja en terme de Viver i Serrateix (Berguedà). Habitualment les tombes que hem descrit en aquesta fitxa s'inclouen en les descripcions del jaciment del Pla de Sant Pere, però hem optat per individualitzar-les perquè no tenen cap relació directa amb el jaciment ibero-romà. Li hem donat el nom de Terra de l'Espinalt, que correspon al nom popular de l'indret.

Com a detall anecdòtic podem dir que aquestes tombes eren anomenades l'autobús per part de la canalla de la zona. Diverses generacions d'infants hi havien vingut a jugar i s'hi asseien com si estiguessin en un autobús.

Informació facilitada per Maria Estruch

## Bibliografia

CAIXAL, ÀLVAR; VILAMALA, Imma i altres (2018). Pla Especial Urbanístic de protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages). Ajuntament de Navàs. Fitxa 13.BARP

DAURA, A., GALOBART, J., PIÑERO, J. (1995) L'arqueologia al Bages. Col·lecció monografies, núm. 15. Centre d'Estudis del Bages. Manresa, p. 252.

ESTRUCH, Maria. “Les pedres que parlen al racó de Sant Cugat: tines , folladors, premses, sitges i tombes”, *Arrels* (blog internet)

**Enllaços d'interès:**

[Blog de Maria Estruch "Arrels"](#)





